

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 8 maja 2025 r.
PN.I.431.6.2.2025.AOG

**Pan
Artur Włodarczyk
Starosta Namysławski
Plac Wolności 12A
46-100 Namysłów**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli

- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Starostwo Powiatowe w Namysłowie, Plac Wolności 12A, 46-100 Namysłów.
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1534)¹;
 - art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224);
 - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 428).
- 3) Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: monitorowanie usług świadczonych przez wykonawców systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;

¹ Dalej: ustawa o npp

b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.
(z uwzględnieniem okresu wcześniejszego w zakresie niezbędnym do realizacji celu kontroli).

4) Rodzaj kontroli: problemowa.

5) Tryb kontroli: zwykły.

6) Termin kontroli: 24 marca 2025 r.

7) Skład zespołu kontrolnego:

Agnieszka Orlińska-Gocka – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Organizacji,
Kontroli i Skarg Wydziału Prawnego i Nadzoru Opolskiego Urzędu
Wojewódzkiego w Opolu – kierownik zespołu kontrolnego;

Estera Kołodziej – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Organizacji,
Kontroli i Skarg Wydziału Prawnej i Nadzoru Opolskiego Urzędu
Wojewódzkiego w Opolu – członek zespołu kontrolnego.

8) Kierownik jednostki kontrolowanej: Pan Artur Włodarczyk – Starosta
Namysłowski, stanowisko objął dnia 12 marca 2025 r., zgodnie z Uchwałą Nr
XV/82/2025 Rady Powiatu Namysłowskiego². W kontrolowanym okresie funkcję
Starosty Namysłowskiego pełnili: Pani Jolanta Wilczyńska, która objęła
stanowisko dnia 7 maja 2024 r. zgodnie z Uchwałą Nr I/3/2024 Rady Powiatu
Namysłowskiego³ oraz Pan Andrzej Michta, który objął stanowisko dnia
4 stycznia 2024 r. zgodnie z Uchwałą Nr LV/392/2024 Rady Powiatu
Namysłowskiego⁴.

9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej,
pod poz. nr 3/2025.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

W wyniku kontroli **pozytywnie z nieprawidłowościami** ocenia się działalność
Starostwa Powiatowego w Namysłowie w kontrolowanym zakresie.

² Uchwała Nr XV/82/2025 Rady Powiatu Namysłowskiego z dnia 12 marca 2025 roku w sprawie
wyboru Starosty Namysłowskiego

³ Uchwała Nr I/3/2024 Rady Powiatu Namysłowskiego z dnia 7 maja 2024 roku w sprawie wyboru
Starosty Namysłowskiej

⁴ Uchwała Nr LV/392/2024 Rady Powiatu Namysłowskiego z dnia 4 stycznia 2024 roku w sprawie
wyboru Starosty Namysłowskiego

Powyższą ocenę oparto na ustaleniach dokonanych w wyniku prowadzonych czynności kontrolnych:

- stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku kontroli nad prawidłowością realizacji zadań powierzonych organizacjom pozarządowym, co narusza przepisy art. 11 ust. 8a ustawy o npp;
- stwierdzono nieprawidłowość polegającą na przetwarzaniu danych osobowych beneficjentów pomocy przez organizację pozarządową bez zawarcia pisemnej umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych;
- stwierdzono nieprawidłowość polegającą na oznaczaniu gotowości kart A w systemie teleinformatycznym przez wykonawców później niż do dziesiątego dnia następnego miesiąca kalendarzowego;
- stwierdzono uchybienie polegające na braku nadzoru nad rzetelnym wypełnianiem oświadczeń przez osoby uprawnione do otrzymania pomocy;
- stwierdzono uchybienie polegające na usunięciu zadań dotyczących nieodpłatnej pomocy prawnej z zakresu obowiązków jednego z pracowników starostwa w trakcie 2024 r. i ich dalsze wykonywanie przez tego pracownika.

1) Prawidłowość powierzenia pracownikom jednostki kontrolowanej do realizacji zadań wynikających z ustawy o npp

W kontrolowanym okresie w Starostwie Powiatowym w Namysłowie obowiązywały:

- Regulamin Organizacyjny stanowiący załącznik do Uchwały Nr 129/459/2022 Zarządu Powiatu Namysłowskiego z dnia 12 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Namysłowie;
- Regulamin Organizacyjny stanowiący załącznik do Uchwały Nr 12/57/2024 Zarządu Powiatu Namysłowskiego z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Namysłowie;
- Regulamin Organizacyjny stanowiący załącznik do Uchwały Nr 13/59/2024 Zarządu Powiatu Namysłowskiego z dnia 9 września 2024 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Namysłowie.

Na podstawie odpowiednio § 37 pkt 2, § 35 pkt 2 oraz § 36 pkt 2 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Namysłowie – do podstawowych zadań

Powiatowego Rzecznika Konsumentów należy m.in. prowadzenie spraw w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej dotyczących punktu pomocy w Namysłowie.

Zgodnie z § 31 pkt 6, § 30 pkt 3 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Namysłowie do podstawowych zadań Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej należy przeprowadzenie procedury konkursowej, zawarcie umowy z organizacją wyłonioną w konkursie ofert oraz sporządzanie wskazanych w przepisach prawa sprawozdań.

Zadania z zakresu podlegającego kontroli były wykonywane przez 2 pracowników Starostwa Powiatowego w Namysłowie - Powiatowego Rzecznika Konsumentów⁵ oraz pracownika Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu (zgodnie z zakresem czynności obowiązującym do 08.09.2024 r.)⁶. Z dniem 09.09.2024 r. pracownik Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu otrzymał nowy zakres obowiązków⁷, związany z przeniesieniem do innej komórki organizacyjnej starostwa, z którego usunięto następujące zadania dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej:

- przeprowadzenie procedury konkursowej;
- zawarcie umowy z organizacją wyłonioną w konkursie ofert;
- sporządzanie wskazanych w przepisach sprawozdań.

Z ustaleń kontrolujących wynika, iż ww. osoba nadal realizowała powyższe zadania do końca 2024 r., pomimo usunięcia ich z jej zakresu obowiązków.

Bezpośredni nadzór nad Powiatowym Rzecznikiem Konsumentów oraz Wydziałem Organizacyjnym sprawował, w kontrolowanym okresie, Sekretarz Powiatu.

Z uwagi na powyższe, wnosi się zastrzeżenia w zakresie powierzenia do realizacji zadań wynikających z ustawy o npp.

2) Przetwarzanie danych osobowych beneficjentów pomocy przez wykonawców systemu nieodpłatnej pomocy

Zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy o npp starosta jest administratorem danych osobowych zawartych w oświadczeniach składanych przez osoby uprawnione do uzyskania pomocy. Oświadczenia te dotyczą kwestii niemożności poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej, przyjęcia do wiadomości, że nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana przez osobę nie będącą adwokatem, radcą prawnym lub doradcą podatkowym lub korzystania z nieodpłatnej pomocy w zakresie prowadzonej

⁵ Zakres czynności Powiatowego Rzecznika Konsumentów

⁶ Zakres czynności pracownika Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu

⁷ Zakres czynności pracownika Biura Promocji i Partnerstwa Obywatelskiego

działalności gospodarczej w przypadku niezatrudniania innych osób w ciągu ostatniego roku. Przedmiotowe oświadczenia składane są zgodnie ze wzorami ustalonymi w Załącznikach nr 1 i nr 2 do ustawy o npp.

Dane osobowe zawarte w oświadczeniach, w tym nr PESEL, przetwarzane są przez osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej. Do obowiązków starosty jako administratora tych danych, należy zatem podjęcie czynności zmierzających do ich właściwego zabezpieczenia.

W procesie przetwarzania danych osobowych beneficjentów nieodpłatnej pomocy prawnej uczestniczą podmioty zewnętrzne, którym powiat powierzył prowadzenie punktów. Starosta jako administrator danych osobowych, powierza tym podmiotom przetwarzanie danych w drodze pisemnej umowy, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, Dz.U.UE.L.2016.119.1).⁸

Jednakże w odniesieniu do organizacji pozarządowej, Starosta Namysłowski powierzył jej przetwarzanie danych osobowych beneficjentów pomocy bez zawarcia pisemnej umowy⁹.

Z uwagi na powyższe, wnosi się zastrzeżenia w zakresie powierzenia przetwarzania danych osobowych beneficjentów pomocy w punkcie obsługiwanym przez organizację pozarządową.

3) Sposób udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz prowadzenia nieodpłatnej mediacji w punktach

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o npp, w punktach funkcjonujących na obszarze Powiatu Namysłowskiego weryfikowano uprawnienia beneficjentów korzystających z pomocy, odbierając od nich oświadczenia o niemożności poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Kontroli poddano 12% oświadczeń osób uprawnionych (5 pierwszych oświadczeń z każdego miesiąca w punkcie w Namysłowie, 3 pierwsze oświadczenia w punkcie w Pokoju), złożonych w okresie od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

⁸ Dalej RODO

⁹ Umowa z organizacją pozarządową

W przypadkach poddanych weryfikacji, oświadczenia osób uprawnionych zostały złożone na aktualnym druku Oświadczenia osoby uprawnionej, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy. W przypadku 23 oświadczeń stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku numeru PESEL lub numeru paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby uprawnionej. W 5 przypadkach stwierdzono brak podpisu osoby korzystającej z pomocy, a w 11 przypadkach brak adresu zamieszkania.¹⁰

Każdy przypadek udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej był dokumentowany poprzez wypełnienie przez osobę udzielającą pomocy części A karty pomocy, której wzór jest określony w Załączniku nr 2 do rozporządzenia¹¹, co jest zgodne z § 8 ust.1-3 rozporządzenia.

Liczba kart A sporządzona w systemie przez organizację pozarządową była zgodna z liczbą oświadczeń i wynosiła 243, z kolei liczba kart A sporządzona w systemie przez adwokatów i radców prawnych była zgodna z liczbą oświadczeń i wynosiła 499.

Kontroli poddanych zostało 48 kart pomocy część A, wypełnionych w okresie od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r. (pierwsze 4 karty A z każdego miesiąca kalendarzowego) W okresie od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r. beneficjenci nie wypełnili żadnej karty pomocy część B. W związku z powyższym Starosta nie przekazywał zestawienia opinii do ORA lub OIRP.

Z wyjaśnień złożonych w trakcie kontroli przez pracowników realizujących zadania wynikające z ustawy wynika, że działania mające na celu sprawdzanie prawidłowości sporządzanej przez wykonawców dokumentacji potwierdzającej udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach funkcjonujących na terenie Powiatu Namysłowskiego były podejmowane na bieżąco.

W trakcie kontroli kart pomocy A w 12 przypadkach stwierdzono oznaczanie gotowości kart w systemie teleinformatycznym przez wykonawców po długim czasie od udzielenia porady.¹² Zgodnie z § 8 pkt 3 rozporządzenia dokumentowanie części A karty pomocy polega m.in. na oznaczeniu jej gotowości do dziesiątego dnia następnego miesiąca kalendarzowego.

Niemniej, nie zostały przedstawione żadne dokumenty potwierdzające, aby wzywano wykonawców do ich prawidłowego wypełniania, nie zwracano również

¹⁰ Oświadczenia beneficjentów pomocy – punkt w Namysłowie i punkt w Pokoju

¹¹ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 317), dalej: rozporządzenie

¹² Karty pomocy A Pokój; Karty Pomocy A Namysłów

uwagi podmiotom realizującym zadanie na zlecenie Starosty, na występujące braki w oświadczeniach osób uprawnionych.

Z uwagi na powyższe, wnosi się zastrzeżenia w zakresie dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej w omówionym powyżej zakresie.

4) Realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej

Organizacja pozarządowa, której powierzono prowadzenie punktu w miejscowości Pokój, w ramach działań związanych z edukacją prawną opracowała następujące materiały¹³:

- 100 kalendarzy edukacyjnych,
- 500 ulotek edukujących, kto i gdzie może skorzystać z nieodpłatnej pomocy,
- 200 zakładerek do książek, zawierających informację z zakresu edukacji prawnej,
- 50 odbłasków na rowery z informacją o karach za brak ubezpieczenia OC,
- 25 toreb na zakupy zawierające informację na temat praw konsumenta,
- 50 notesów w formacie A5, które zawierały nadruk o zagadnieniu dotyczącym prawa spadkowego,
- 50 planów lekcji, zawierające informacje na temat praw dziecka,
- 50 tabliczek mnożenia, zawierające informacje na temat praw dziecka,
- 50 etui na karty płatnicze, z informacją dotyczącą bezpiecznego korzystania z karty płatniczej,
- przeprowadzono kampanię społeczną na profilu FB, skierowaną do odbiorców zadania, opracowano 2 prezentacje pt. „Dostałeś darowiznę- co dalej?” i Odpowiedzialność karna nieletnich.”
- opracowano 4 informatory pt. „Zasiedzenie w dobrej i złej wierze.”, „Jak i komu przekazać dorobek życiowy?”, „Nieprzemyślane zakupy. Co dalej?” i „Mobbing - jak się bronić?”
- opracowano 2 artykuły pt. „Czy można wymeldować współlokatora?” i „Przymusowe leczenie odwykowe”.

Wobec powyższego, nie wnosi się zastrzeżeń do realizacji zadania.

5) Działalność kontrolna starosty, prowadzona na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy o npp

¹³ Edukacja prawna zrealizowana przez organizację pozarządową

W umowie z organizacją pozarządową zawarto zapis: „Zlecniodawca sprawuje kontrolę prawidłowości wykonywania zadania publicznego przez Zleceniobiorcę, w tym wydatkowania przekazanej dotacji. Kontrola może być przeprowadzona w toku realizacji zadania publicznego oraz po jego zakończeniu do czasu ustania zobowiązania.”¹⁴

W kontrolowanym okresie Starosta Namysłowski nie przeprowadził żadnej kontroli mającej na celu ocenę realizacji zadania zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1491), tj. w zakresie stopnia realizacji zadania, efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania, prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania oraz prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem, co narusza przepis art. 11 ust. 8 ustawy o npp. Z uwagi na fakt, że kontrola ma dotyczyć wykonywania umowy, powinna odbyć się przynajmniej raz w roku, z uwagi na fakt corocznego wyłaniania w konkursie organizacji pozarządowej.

Prawidłowość realizacji zadania monitorowano na podstawie logowań poszczególnych wykonawców oraz poprzez stały sprawdzający kontakt telefoniczny. Rejestrowano również gotowość zleceniobiorców do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej za pomocą list obecności w punktach oraz prowadzenia ewidencji poboru i zwrotu kluczy do lokali, w których funkcjonowały punkty nieodpłatnej pomocy.¹⁵

Z uwagi na powyższe, wnosi się zastrzeżenia w zakresie działalności kontrolnej starosty.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości

W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- braku kontroli nad prawidłowością realizacji zadań powierzonych do realizacji organizacjom pozarządowym, co narusza przepisy art. 11 ust 8a ustawy o npp;
- przetwarzaniu danych osobowych beneficjentów pomocy przez organizację pozarządową bez zawarcia pisemnej umowy o powierzenie przetwarzania danych osobowych;

¹⁴ Umowa z organizacją pozarządową, str.8, § 8 ust. 1

¹⁵ Ewidencje poboru klucza oraz listy obecności w punktach w Namysłowie i Pokoju

- oznaczaniu gotowości kart A w systemie teleinformatycznym przez wykonawców później niż do dziesiątego dnia następnego miesiąca kalendarzowego.

W trakcie kontroli stwierdzono uchybienia polegające na:

- braku nadzoru nad nierzetelnym wypełnianiem oświadczeń przez osoby uprawnione do otrzymania pomocy;
- usunięciu zadań dotyczących nieodpłatnej pomocy prawnej z zakresu obowiązków jednego z pracowników starostwa we wrześniu 2024 r. i ich dalszego wykonywania przez tego pracownika.

Nieprawidłowości i uchybienia stwierdzone w trakcie kontroli powstały w związku z:

- 1) niedostatecznym nadzorem nad realizowanymi zadaniami;
- 2) niewłaściwym stosowaniem przepisów prawa przez osoby realizujące zadania wynikające z ustawy o npp.

Wobec powyższego za powstałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiadają:

- 1) kierownik jednostki kontrolowanej oraz Sekretarz Powiatu w zakresie niedostatecznego nadzoru nad realizacją zadań,
- 2) pracownicy jednostki kontrolowanej, realizujący zadania wynikające z ustawy o npp.

Powyższe nieprawidłowości i uchybienia skutkują:

- 1) brakiem prawidłowej realizacji zadań wynikających z ustawy o npp,
- 2) możliwością obniżenia jakości świadczonych usług.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń.

Nie zgłoszono zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 17 kwietnia 2025 r.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W związku z ustaleniami kontroli zalecam:

- 1) coroczne przeprowadzanie kontroli wykonywania umowy przez organizację pozarządową zgodnie z art. 11 ust. 8 i 8 a ustawy,

- 2) weryfikację umów dotyczących nieodpłatnej pomocy pod kątem ich zgodności z przepisami w zakresie o ochrony danych osobowych, w szczególności RODO,
- 3) zwiększenie nadzoru nad oznaczeniem przez wykonawców pomocy kart A w systemie teleinformatycznym w wymaganym terminie do 10. dnia następnego miesiąca kalendarzowego,
- 4) zwiększenie nadzoru nad rzetelnym wypełnianiem oświadczeń przez osoby uprawnione do otrzymania pomocy,
- 5) przegląd prawidłowości powierzenia pracownikom zadań dotyczących nieodpłatnej pomocy prawnej.

VI. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r.

o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224), proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (uchybień), w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Opolskiego

**Joanna Sachanbińska
radca prawny
Dyrektor
Wydział Prawny i Nadzoru**